

ГАЛИНА
ЦИКІНА

ОСТАННЯ КРАПЛЯ

від переможниці конкурсу
«КОРОНАЦІЯ СЛОВА»

Галина Цикіна
Остання крапля

© Цикіна Г. М., 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2021

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2021

* * *

Моїм батькам

Сніги, сніги, кругом сніги!
Сніги в полях, сніги в думках...
І холод, холод на чолі,
Як велетенський хижий птах.
Браслетом срібним обвиває
Зима дерева і кущі,
В минуле стежку замітає
І викидає ключ в хащі.
Все білим покриває цвітом,
Утіха в тім, що в лісі десь
Листочок дуба пахне літом,
Хоча в полоні снігу ввесь.

Віра Мужилко

Пролог

– З чого це ти вирішив, що я самотня? – Яскраво розмальована й з ідеальною укладкою діва турецького серіалу гордо відвернула вбік своє вродливе личко.

– Бо в тебе немає мене. – Не менш розфарбований герой турецького серіалу нахилив своє не менш красиве личко до дівчини, намагаючись поцілувати.

– Ні, ми не можемо бути разом! – відштовхнула його героїня.

– От гадина така! – Антоніна Йосипівна Доля, яка споглядала всі ці пристрасті на екрані, незадоволено цмокнула губами.

Безсовісна Мелек ніяк не хотіла оцінити всіх благородних поривів красунчика Мірана й тикалася-микалася від одного мужика до іншого. Антоніна Йосипівна ще чекала, що ця дурепа таки надумає бути з Міраном, але серія скінчилася. Пішли титри. Бабця роздратовано вимкнула телевізор.

Звичайний ранок Антоніни Йосипівни Долі перетік у звичайний день. Жінка випровадила доньку на роботу, випрала одяг, після чого ввімкнула улюблений турецький серіал, сподіваючись хоч там знайти якусь відраду. І на тобі!

Усе ще роздумуючи про ганебну поведінку Мелек, баба Тоня стала одягатися, аби вийти на вулицю. Бісовий лікар радив частіше прогулюватися, до того ж у четвер по обіді вона завжди оглядала двір і дім свого сусіда, який виїхав на заробітки до Америки. Антоніна Йосипівна нізащо б у світі на таке не погодилася, але чоловік надсилав їй щомісяця чималу суму за догляд будинку та ще й дозволив обробляти клопоть землі, що приєднувався до його двору.

Щойно жінка вийшла на ґанок, мороз напав на неї, крадькома обпікаючи холодом старечі руки, щоки та ніс. Небо було сіре, затягнуте хмарами, пролітав сніжок.

«Знову доведеться лопатою махати, аби відкидати цей чортів сніг», – подумала жінка й попрямувала до воріт.

Антоніна Йосипівна пройшлася тихою вулицею. В останні робочі дні перед святами більшість сусідів працювала, а їхні діти домучували навчальний семестр.

«Теж мені, не знають, куди гроші витратити», – незадоволено цмокнула губами баба Тоня, помітивши, що деякі сусідські будинки вже прикрашені гірляндами, а у дворах з'явилися фігурки сніговичків, фей і Дідів Морозів.

Антоніна Йосипівна зустрічала вже свій шістдесят сьомий Новий рік і що старішою ставала, то більше її дратували вся ця мішура та марнотратство. Раділа з того, що цього року їй таки вдалося перемогти доньку й відмовити її від прикрас, багатого столу, ялинки й подарунків. Добре, що її Тетяна з дитинства така добра та слухняна. Завжди була радістю й опорою, ніколи не заперечувала. От тільки шкодувала баба Тоня, що не знайшла собі доня надійної пари. Хоч у душі розуміла: краще, ніж із нею, Тетянці ні з ким не буде.

Жінка кинула недобрий погляд на будинок, повз який проходила. Так, її доня була найкращою у світі, чого не скажеш про сина.

Антон узагалі не мав народитися. Його зачаття сталося випадково, а народження ще більше поглибило кризу у стосунках Антоніни та її колишнього і вже покійного чоловіка. Жінка була впевнена, що, окрім схожого імені, вони із сином не мають більше нічого спільного. Цей упертюх завжди робив усе наперекір: кинув філологічний факультет заради спортивної кар'єри, підтримав батька після їхнього розлучення, але останньою краплею стало його одруження із цією бездітною вертихвісткою Софією.

Баба Тоня аж здригнулася, коли згадала про невістку, і вирішила якнайшвидше проминути двір сина.

Жінка вже майже добрела до пункту призначення. Сніжинки тим часом заручилися підтримкою одна одної, і тепер вулицею гуляв нестримний білосніжний рій.

Антоніна Йосипівна втомлено підняла комір пальта, намагаючись захиститися від надокучливого морозяного вітру. Дістала ключі й відчинила хвіртку до чужого двору. Ретельно оглянула будинок, посмикала двері до гаража й літньої кухні. Упевнившись, що все зачинено, як і раніше, вона вже збиралася йти геть, коли помітила біля дому якийсь рух.

«Що ще за чортівня!»

Жінка повернулася на доріжку, яку вже почало присипати снігом, і цілеспрямовано покрокувала до ґанку.

– Хто це тут вештається?! – розсерджено крикнула вона. – Це чужа власність!

«Певне, хтось із цих сусідських малих неформітів вирішив побешкетувати. Ох і люди, невже не можна слідкувати за своїми дітьми?!»

Антоніна Йосипівна на всяк випадок ще раз смикнула ручку вхідних дверей – замкнено. Прислухалася. Спершу, окрім поривів вітру та далекого гавкоту собак, вона не вловила нічого, але потім їй здалося, що вона чує чийсь кроки по снігу.

Хрум... хрум... хрум...

Кроки ставали виразнішими. Жінка злякалась і обернулася. Наступне чвакання заглушило її власний хриплий окрик. Зіниці Антоніни Йосипівни здивовано розширилися, коли сталеве лезо пронизало їй серце.

Баба Тоня ще раз хотіла скрикнути, але не змогла. В останні секунди вона встигла багато про що пошкодувати: що не додивиться серіалу, що донька залишиться сама й без неї не впорається, що син, а найгірше невістка, нарешті видихнуть спокійно. Коли жінка подумала про Софію, гримаса скорчила її обличчя та так і застигла на ньому навіки.

У Антоніни Йосипівни Долі був звичайний день, але вона аж ніяк не могла подумати, що він виявиться останнім.

Розділ 1

– Як це ти не приїдеш на свята?! – Вероніка вийшла за шкільне подвір'я і попрямувала до свого автомобіля. Сутінки, які згущувала заметіль, перекривали весь кругозір.

– Мам, у нас туса планується на Новий рік, а потім їдемо у Буковель, – пролунало по той бік телефону.

– Міг би відкласти поїздку й потішити матір своєю присутністю хоча б на Різдво. – Вероніка нарешті знайшла автомобіль, спробувала відчинити двері, але вони не піддалися.

– Та ні, ма. У Буковель я точно поїду, а потім подивлюся. Не знаю, може, після свят заскочу.

Жінка ще раз пошарпала дверцята, а потім роздратовано видихнула. Як відтягнути сина від студентських вечірок і дівчат – вона не знала.

– А ти як? Звикла вже до нового місця? – Юнак вирішив перевести розмову в інше русло.

– Та вже третій місяць як звикаю. – Вероніка дістала із сумочки термочашку з недопитим зеленим чаєм. Коли зняла кришку, рідина активно запарувала. Вероніка плюснула залишки напою на дверну шпарину.

– Ялинку ставитимеш?

– От, Артеме, приїхав би й допоміг.

– Ма, ти знову за своє? – увічливо, але твердо запитав юнак.

Вероніка промовчала. Вона, звісно, сердилась, але не хотіла псувати стосунків із сином напередодні свят.

Натомість жінка притримала мобільний телефон плечем, напружила руки й нарешті відчинила дверцята автомобіля.

– Що там у тебе за гуркіт? – запитав Артем.

– Дверцята примерзли, ледь відчинила.

– А ти що, досі на роботі? Уже сьома година. Що ж ти так мордуєш своїх пущівірінків?

– Це ще хто кого мордує... Та ні, насправді вже занять майже немає, затрималася, бо допомагала дітям із генеральною репетицією до Нового року.

Вероніка вмостилася за кермо, у салоні було не тепліше, ніж на вулиці. Завела автомобіль, аби прогріти мотор, а сама вилізла назовні зчистити сніг і наморозь із вітрового скла.

– Ясно, – розсіяно відповів Артем. Вероніка почула, як хтось кличе сина і зрозуміла, що хлопець думками десь далеко.

– Ну добре, я чую, ти чимось зайнятий. – «Чи кимось».

– Що? А, так, так... Мені пора йти.

– Я завтра тебе наберу.

– Ок. Їдь обережно.

Розмова роз'єдналася, жінка сховала телефон у сумку й потерла замерзлі руки. Сніг і паморозь неслухняно злітали зі скла, але врешті Вероніці вдалося прочистити для себе хоч якусь видимість.

Коли мотор нарешті прогрівся, жінка обережно рушила. Хуртовина, що почалася по обіді, ставала дедалі лютішою. І хоч двірники «таврії» шалено працювали, сніжинки у своєму танці весь час розбивалися об вітрове скло.

Вероніка полегшено видихнула: хоча б вулиці майже безлюдні. Уперше за останні три місяці вона зраділа, що переїхала з міста до райцентру. Не думала, що знову доведеться звикати до розміреного життя селища міського типу. Їй і досі не вистачало шуму й енергії міста, але після мікроінсульту, що стався торік, лікарі дуже наполягали, щоб вона покинула бізнес і хоч ненадовго переїхала до більш спокійного місця проживання.

Вероніка до останнього боролася з медиками. Коли вони із чоловіком розлучилися, він відсудив у неї частину її справи й у Вероніки стався другий мікроінсульт. Тоді жінка таки піддалася на вмовляння лікарів. Залишила квартиру синові й перебралася жити на периферію, де стояв порожнім будинок покійних батьків. Нарешті знадобилась і педагогічна освіта. Хоча після трьох місяців

учителювання Вероніка зрозуміла, що робота з дітьми вимагає не менш сталевих нервів, аніж ведення бізнесу.

Жінка зраділа, нарешті звернувши на свою вулицю. Уже мріяла, як зараз нарешті повечеряє, прийме гарячий душ і ляже під теплу ковдру.

Несподівано світло фар уловило у свої сіті якусь істоту, що снувала посеред дороги. Вероніка зреагувала дуже швидко: крутнула кермо праворуч і таки не зачепила живого створіння. Але не врахувала, що на дорозі вже розкинулася ожеледь.

Автомобіль несло на сусідські запорошені снігом туї. Вероніка запанікувала і зробила те, про що згодом пошкодувала. Натиснула на гальма. «Таврія» незадоволено завищала. Машина була передньоприводна, тому коли передні колеса спробували зчепитися з поверхнею, задню частину занесло.

Вероніка так схопилася за кермо, що аж побіліли пальці. За інерцією авто розкручувало на слизькому асфальті за годинниковою стрілкою, доки не жбурнуло бампером у чужий двір.

Розділ 2

Андрію не вірилося, що він удома. Чоловік стояв біля дверей гаража, які щойно зачинив, і не наважувався йти до хати.

Минуло два з половиною роки, як Андрій виїхав до чужої країни. Причина того, що він подався за тисячі кілометрів звідси, – заробіток грошей. Принаймні так легше було пояснювати своє рішення людям. Хоч він прекрасно розумів, що виїхати його змусило дещо інше.

Чоловік глибоко вдихнув. Морозяне повітря ошпарило ніс і легені. Можливо, якби не хуртовина, яка не на жарт розігралася в дикому танці, Андрій ще довше простояв би тут, біля гаража, оглядаючи своє припорошене снігом подвір'я.

Але за два роки чоловік звик до м'якого клімату, та й осіннє пальто не розраховувало на таке випробування і дуже програвало пронизливому зимовому вітру.

Андрій закинув на плече спортивну дорожню сумку й переклав у другу руку новенький лептоп у фетровому чохлі. Уже ступив крок до доріжки, що вела до порога, як раптом у сніг беззвучно випали ключі. Чоловік розсерджено видихнув із рота хмаринку пари. Йому знову довелося перекладати ноутбук під пахву, знімати рукавицю і голою рукою нишпорити по колючому, холодному снігу.

Завершити пошуки не дав пронизливий звук вищання гальм. Чоловік скочив на ноги, аби глянути, що сталося. Судячи з гуркоту на дорозі, водієві може знадобитися поміч.

Він кинув сумку в сніг, нашвидкуруч запхав у неї лептоп і кинувся на допомогу. Але, на своє щастя, встиг зробити лише крок. Повз нього, виносячи ворота та здіймаючи білі снігові хмари, промчав червоний автомобіль.

Автівку протягло двором майже до порога. Коли нарешті машина зупинилася, спершу з неї частково сповзли ворота, потім відвалився капот, і нарешті світло фар заблимало, а потім згасло. Автомобіль ніби знепритомнів.

Андрій спершу не міг ступити й кроку, розуміючи, що його у власному дворі ледь не збила машина. Та все ж, побачивши в салоні якийсь рух і зі стукоту здогадавшись, що водій намагається вибратися звідти, підбіг до «таврії».

Але допомогти Андрієві знову не судилося. Водій, вирішивши, очевидно, що двері заклинило, відчинив їх ударом обох ніг. Та ще й тієї миті, коли чоловік заглянув у вікно.

Андрій устиг лише почути, як двері клацнули об його перенісся та підборіддя, і повалився навznak. Чоловік стиснув зуби від болю і схопився за обличчя.

– О Боже, з вами все гаразд? – Над ним нависла жінка. Крізь сльози, що наворачталися на очі, Андрій зміг розгледіти її приємну зовнішність, темне волосся, у якому поблискували сніжинки, і перелякані очі.

– Я хотів спитати це у вас. – Чоловік сів і приклав до носа жменю снігу.

– Ви що... плачете? – помітила вона налиті сльозами очі. – Пробачте, я не...

– Ви гепнули мене дверима по носі! – Андрій і сам не очікував, що це його розізлить. – Тут, між іншим, стільки ж нервових закінчень, як і на кінчиках пальців, сльози течуть самі собою.

– Ясно. Вибачте. – Жінка трохи відступила. Вона перевела погляд від Андрієвого обличчя і почала вдивлятися в освітлену ліхтарями вулицю.

«She's crazy», – промайнула в Андрія в голові така популярна у фільмах фраза.

Тим часом водійка абсолютно втратила до нього інтерес і вийшла з двору.

Андрій здійнявся на ноги. Вважав, що після всього шокувати його неможливо, але цій темноволосій особі таки вдалося. Чоловік розгублено подивився на свої розтроснені ворота, побиту «таврію», що стирчала посеред двору, а потім провів поглядом сліди незнайомки. В Андрія крутилося на язиці чимало слів і запитань,

передусім: «Що за хрінь?!» Та щойно чоловік зібрався озвучити питання, яке так його мучило, як жінка знову з'явилась у дворі. У руках вона тримала якийсь невеликий клубок.

Розгледівши, що то цуценя, Андрій сторопів. Це так його спантеличило, що він не знав, чого хочеться більше: розреготатися чи нагримати на цю ненормальну.

– Це що, акція? – нарешті вичавив він із себе. – Винеси бампером чужі ворота – отримай цуценя в подарунок.

– Смішний ви, – усміхнулася жінка й ніжно погладила песика.

«А усмішка в неї чарівлива», – раптом промайнуло в голові, але чоловік стримав цю думку, не даючи їй розростися.

– Пробачте за ворота. Раптом що, винуватець ось, – незнайомка кивнула на замерзлого цуцика, який перелякано тулився до її грудей. – Мені довелося об'їжджати його...

– Через мій двір.

Жінка здивовано поглянула на чоловіка.

– О, то ви – Андрій? – вигукнула вона. – Ми з вами кілька разів перетиналися, коли я приїздила до батьків. Як ваша дружина?

Андрій стрепенувся, ніби його штрикнули під ребро.

– Померла... – сухо мовив він.

– Я не знала. Співчуваю.

«Бреше, – промайнула думка. – Вона знущається...».

– Аякже. То ви жодного разу не чули ні про мене, ні про мою дружину? – злісно мовив він.

Очі співрозмовниці здивовано розширилися:

– А що, повинна була?

– Досить цього лицемірства, – ледь стримував злість Андрій, – скажіть краще, хто ви? І де мешкаєте?

– Я Вероніка. Ми з вами сусіди, – промовила жінка, явно цьому не радіючи.

Андрій не хотів знову впійматися на її усмішку, тому відвернувся.

– Сусіди, так? – ядуче запитав він. – Це добре. Я знатиму, де вас шукати, якщо не відшкодуєте збитків.

– Якось дуже негарно прозвучала остання фраза, – жінка притисла цуцця до грудей, ніби захищала від маніяка-живодера.

Чоловікові й самому не сподобалося, що він бовкнув, але відступати було нікуди.

– Ви покинете мій двір самотужки чи мені викликати поліцію, щоб хлопці теж посміялися?

– Із чого тут сміятися? – бризнула злістю у відповідь.

– А вам не здається ця ситуація комічною?

– Автомобіль занесло на дорозі! Ви що, ненормальний?

– Кажи-кажи, – Андрій розвернувся і почимчикував до дверей дому. – Вам, бабам, аби потриндіти.

– Що? Та ви сексист! І коли це ми перейшли на «ти»? Хоча чого очікувати від бовдура із середніх віків. – Жінка намагалася його наздогнати, щоб висловити незадоволення в обличчя, та це було непросто, бо діставала вона лише до Андрієвого плеча. – Чи з якого століття ви вискочили? Це ж яким неандертальцем треба бути, щоб молоти такі нісенітниці!

Андрій оминув «таврію» і розпластані ворота. Жінка шалено його дратувала. Особливо коли він зрозумів, що вона має рацію. Як на те пішло, сексистом він себе не вважав, але хотів якось дошкулити Вероніці. Андрій зібрався хряснути дверима їй перед обличчям, але згадав, що сумка, лептоп і ключі так і лишилися лежати біля гаража. Це збісило його ще більше. Чоловік різко розвернувся і закрокував в інший бік. Вероніка не встигла зупинитись і налетіла йому на ногу.

– Чому ви досі в моєму дворі? – проскрипів зубами Андрій.

– Бо мені якось треба забрати своє авто, телепню, – огризнулася Вероніка.

Андрій стиснув губи, ніби боявся випустити через них своє роздратування. Почимчикував до гаража й заходився шукати ключі. Та все ж поглядав, чим зайнята його нова сусідка.

Вероніка закинула песика на заднє сидіння, а потім, не церемонячись, спихнула залишки воріт із капота автомобіля. Із

третьої спроби завела машину. Мотор загарчав, «таврія» знову зблиснула фарами.

Андрій нарешті знайшов ключі в снігу. І тепер очікував, доки Вероніка здасть назад. Але жінка чомусь не поспішала. Навпаки, вона, наче зачарована, вийшла із салону й отетеріло пройшла до його ґанку, куди падав промінь від фари.

«Що вона ще надумала?» – Андрій войовничо крокував до неї.

Він уже зібрався видати нову порцію сарказму, але жінка ніяк не зреагувала на його появу. Андрій відкрив рота, аби щось сказати, і застиг. Нарешті він побачив те, на що дивилася вона. Просто на його ґанку з-під снігу визирало посиніле обличчя із широко розплющеними очима.

«Тільки не знову», – промайнуло в його голові.

Коли чоловік повернувся до сусідки, вона вже викликала поліцію. В Андрія поповзли мурашки по шкірі, коли він побачив, скільки підозри та страху ховалося в її погляді.

Розділ 3

Оксана нервувалася, а коли вона нервувалася, погано було всім. Жінка вже встигла нагримати на старшу доньку й пожбурити надвір кота, що попався під гарячу руку. Коли повернулася до вітальні, чоловік знову стирчав біля вікна. Він активно визирав на вулицю, намагаючись зрозуміти, що за галас зчинили сусіди, та, щойно помітив, що дружина зайшла у кімнату, відійшов від вікна, сів на диван і втупився в телевізор. Оксана зітхнула: вона була певна, що її благовірний нічого там не бачить, натомість думками перебуває на вулиці.

Жінці не вірилося, що ще двадцять хвилин тому вона сиділа в кабінеті і спокійно завершувала оформлювати щомісячну документацію власної стоматологічної клініки.

«Чортова Вероніка», – промайнуло в голові.

Почувши вищання гальм, гамір і крики, Оксана не особливо зацікавилася. Та все ж таки згодом відчинила вікно і спробувала розгледіти, що сталося. Хоч весь цей гармидер стояв у сусідів через дорогу, спершу розчути чи зрозуміти щось було складно. Але шквальний вітер дув жінці просто в обличчя і вже за мить приніс разом зі сніжинками знайомий голос. Коли Оксана зрозуміла, кого саме вона чує, відразу помчала розшукувати чоловіка.

Як вона й здогадувалася, її обранець уже стояв напіводягнений біля дверей. Чоловік метушливо намагався знайти другий черевик.

– Далеко ти зібрався, Тарасе? – холодно запитала Оксана, хоча всередині розпалювався злостивий клубок.

Він зиркнув на неї, але швидко відвернувся, нарешті угледівши другий черевик.

Оксана мимохіть кинула погляд на чоловікове взуття. Замшеве, дороге, вона особисто замовляла йому ці зимові черевики в одному з італійських butikів. І заплатила за доставку майже стільки ж, як і за товар.

«Як можна бути такою невдячною свинею?»

– Ти що, не чула? Там щось сталося. Схоже, сусідам потрібна допомога, – тим часом промовив він.

– Сусідам чи сусідці?

– Ти серйозно? Зараз? – Він кинув на неї зневажливий погляд. – Я тебе прошу – не починай, – у його словах і близько не було ніякого прохання.

– Ти нікуди не підеш! – Оксана прудко оббігла чоловіка і штовхнула двері, коли він потягнув їх до себе.

– Ти, очевидно, щось переплутала. – Тарас говорив спокійно, але Оксана добре знала цей тон: у його спокої було більше загрози, ніж в усіх вигуках світу. – Ми не в тебе на роботі, я тобі не підлеглий і ти мені не наказуєш.

– На роботі?! – здійняла брову жінка, пекучий клубок загрозово розростався. – На якій роботі? Я щось не згадаю, щоб ти десь працював останні роки.

– А нічого, що я виховую наших доньок?! Коли ти востаннє перевіряла домашнє завдання в Лізи або читала казку Ніні? А чи ти знаєш, що постить Кіра в інстаграмі? – він підійшов майже впритул, свердлячи очима дружину.

Оксана не змогла нічого відповісти.

– Отож, – Тарас переможно відступив, – тому не треба закидати мені про роботу.

Чоловік нахилився, аби зашнурувати взуття. Жінка швидко оминула його, зняла ключ і замкнула двері зсередини. Вона не хотіла думати, наскільки смішний її вчинок, клубок уже розрісся і поглинув її всю.

Тарас повільно підвівся, поглянув на двері, потім на ключ у руках дружини. Складалося враження, що він не міг повірити, що Оксана таке щойно утнула. Посмикав двері. Замкнуті. Чоловік розреготався. Колючим, образливим сміхом. Оксанин клубок злості розчинився, жінка закусила губу, щоб не розплакатися.

– Не віряться, що я колись тебе кохав, – сухо кинув він і, взутий, пішов до вітальні.

– А тепер що, кохаєш її? Вероніку? Цю вчительку? – вона зірвалася на крик.

– Заспокойся, – просичав Тарас, – розбудиш Ніночку, я щойно її вклав.

Оксана замовкла, спостерігаючи, як чоловік продовжує крокувати у вибраному напрямку.

– Ти куди? – Вона спробувала себе опанувати: ще не таких доводилося ламати за життя.

– До задніх дверей. Слава Богові, будинок у нас немаленький, – кинув він.

– Ти не можеш...

– Ще як можу. – Він спинився, спина здригнулася, чи то, може, Оксані здалося. – А завтра подаю на розлучення...

Жінка вже не раз чула від нього такі погрози, тому знала, як на них реагувати.

– А як же дівчата? Якщо подаси на розлучення, обіцяю: ти їх не побачиш.

– Сумніваюся, що вони виберуть тебе. – Вона не очікувала, що чоловік так швидко відіб'є найсильніший її аргумент.

Ніби прочитавши її думки, Тарас хмикнув, ще раз кинув зневажливий погляд на дружину й покрокував до кухні, де був інший вихід із будинку.

Оксана не знала, що їй робити – плакати чи кричати. Вона хотіла розридатись, але замість цього заламала руки, аби не розбудити малу. Та вже за мить у голові блиснула ідея. Жінка швидко кинулася з вітальні до дитячої. У кімнаті її найменша дворічна донька мирно спала в ліжечку.

– Ніно, прокидайся, – поторсала жінка за плече дитину, але сон маляти був міцним.

Тоді Оксана ввімкнула світло, але Ніна навіть не поворухнулася. Жінка швидко роззирнулася по кімнаті й дещо помітила в кошику з

іграшками. Виставивши смугасте пузо, із кошика стирчало «Веселе піаніно».

Ця іграшка завжди дратувала Оксану через те, що була надмірно гучною. Сьогодні ж вона вперше зраділа, що Тарас заборонив їй позбутися піаніно. Не вагаючись, жінка натиснула на кнопку із зображенням скрипкового ключа.

– Hello, – піаніно жваво привіталось безтурботним голосом.

Потім цілий хор дзвінких дитячих голосів весело заспівав відому дитячу пісеньку «If you happy and you know it», супроводжуючи спів плесканням у долоні та тупцанням.

Дівчинка хмикнула, перевернулася з боку на спинку, а потім голосно заридала. Замахала ніжками, скидаючи із себе ковдру.

– Тату! – почала кликати мала. – Та-туууу!

Оксана вимкнула піаніно. Вона спостерігала, як донька заливається слізьми, і здавалося, її серце от-от розірветься від почуття провини й жалю.

Жінка присіла біля малої та спробувала взяти її за ручку.

– Маленька, пробач, – прошепотіла вона, – але мама мусила. Ми ж обидві хочемо, щоб тато був поруч.

– Таааааа-туууу!!! – Мала відштовхнула материну руку і знову заплакала.

«Мене навіть не кличе», – кольнуло в серці.

Жінка глянула на годинник: уже майже хвилину лунає голосний плач. Добре, що середня донька сьогодні ночує в подружки, а старша в навушниках узагалі нічого не чує.

«Ну чому ж він не йде? Невже відійшов занадто далеко?»

Оксана роздратовано видихнула і вже збиралася брати малу на руки, коли почула швидкі кроки. За мить Тарас зазирнув до дитячої.

– Вона не хоче зі мною, – примирливо промовила жінка. – Тебе кличе.

Тарас кинув на дружину швидкий неприязний погляд.

– Може, для початку світло слід вимкнути! – обурився він пошепки.

– Так-так, – Оксана слухняно вимкнула світло й тихо вийшла з кімнати, спостерігаючи, як мала схлипує в батька на руках.

Ще мить повагавшись, жінка вийшла до задніх дверей і замкнула їх на ключ. Оксана чудово розуміла, що такі несерйозні дії надовго чоловіка не втримають, але принаймні цей бій вона виграла.

Розділ 4

Стас переможно скинув руки догори, коли його онлайн-команда тріумфувала в черговому раунді комп'ютерної гри.

– Класно ми їх... – пролунав у навушнику голос його найкращого друга Сергія.

– Ага, як лохів розбили! – не стримував радості хлопець. – Ну що, ще катку?

– Ніякої катки! – До кімнати зайшла мати, і Стас аж підскочив від несподіванки.

– О, чуваче, батьки на твоїй території, – прозвучала у навушнику насмішкувата фраза.

– Ага, – пробубнів хлопець, – той випадок, коли віртуальність краща за реальність.

– Я все чую! – Мати виставила руки в боки. – Ану вимидай свою іграшку й пішли вечерять.

– Мамо, а ти чула про особистий простір і повагу до індивідуальності підлітка? – Станіслав усе ще сподівався почати новий раунд гри.

– А ти чув, що як не будеш слухати матері, то на Новий рік не получиш нового телефону?

Стас неохоче вимкнув гру і скинув повномірні навушники на стіл. Крутнувся на стільці й повернувся до матері.

– То он яка вона, ціна моєї хорошої поведінки?

– Ніби ти не знав, – поблажливо всміхнулася жінка, а потім роззирнулася, – а ще ціна хорошого навчання і прибирання за собою.

Хлопець позірно закотив очі й потягнувся на стільці.

– Ма, навіщо мені те навчання? Я на «Твічі» своїми стрімами про «Dota 2» вже заробляю гроші. А завдяки фоловерам і донатам я сам собі через місяць телефон куплю. І взагалі, мені ще трохи підвищити скіл, і я стану кіберспортсменом.

– Що тобі підвищити? – нахмурилася мати.
– Скіл... – хлопець дратівливо видихнув, – ну, рівень.
– Ти ж знаєш, синку, можеш не старатися, я все одно нічого не поняла з того, що ти сказав. Окрім того, звісно, що ти скоро станеш спортсменом. За це я завжди обома руками й ногами. Наш батько в молодості он знаєш як м'ячика гатив. А дід твій...

Станіслав заплющив очі.

«Ну що скажеш людям із кам'яного віку?»

– Батько вже повернувся з магазину? – натомість запитав він.

– Так, батько в гаражі, машину ставить. – Мати зупинилася на виході з кімнати. – Якби ти хоч на мінуточку відволікся від комп'ютера, то бачив би щось і в цьому світі, а не тільки в паралельному.

– Віртуальному, ма...

– Яка різниця, – кинула жінка і вийшла з кімнати.

Станіслав видихнув так, наче щойно безрезультатно намагався щось утовкмачити малій дитині, а потім нарешті підвівся з крісла. Юнак потягнувся, покрутив головою – суглоби задоволено хруснути, радіючи, що нарешті мають шанс рухатися.

Коли хлопець зайшов до вітальні, його молодша сестра вже сиділа за столом і активно водила пальцями по екрані смартфона. Дівчина ніяк не відреагувала на появу брата. Станіслав уместився поруч, а Іра навіть голови не підняла. Тоді хлопець висмикнув телефон з її рук.

– Віддай! – розсерджено заволала дівчина.

– І не віддам. Із ким ти переписуєшся, з якимсь бойфрендом? – Стас підняв руку подалі від чіпких пальців сестри. – Чи постиш якісь дівчачі бантики в інста?

– Тебе це колише? Віддай!

– І не віддам...

– Чесно, подивишся на тебе – і не скажеш, що тобі шістнадцять.

– А ти взагалі проти мене малолітка.

– Діти, чьо ви репетуєте? – до кімнати зайшов батько. Його щоки й ніс ще були червоними після морозу. Чоловік весь час хукав на руки, аби зігрітися.

– Станіславе, віддай сестрі телефон, – скомандував він. За мить така дорогоцінна річ уже повернулася до Іриних рук.

– Тату, що там за шум був надворі? Щось типу аварії? – запитала дівчина.

– Не знаю. Я доки зачинив магазин, доки перевірів склад, мені було не до шуму. – Чоловік ще раз похукав на руки і вмовився до столу.

– О, Денисе, ти вернувся. – Господиня занесла миску з паруючою картоплею і мимохідь поцілувала благовірного. Іра і Стас одночасно скривилися.

– Ага. – Денис уже двадцять років був одружений із Надією, але в її присутності досі ніяковів.

– Харашо, якраз до вечері. Зараз ще принесу канапки й салат, – жінка швидко вийшла до кухні.

– Я не зрозумів, – кинув чоловік через стіл дітям, які знову почали якусь метушню, – чого ви розсілися?

– Ну тож їсти чекаємо, – трохи зверхньо мовив Стас.

– Я вас зараз почекаю. Бігом на кухню і допоможіть матері, а я поки порозставляю тарілки.

Хлопець і дівчина неохоче виповзали з-за столу.

– Хутчіше, а то ніяких більше мультиків! – пригрозив Денис.

Брат і сестра презирнулися, а потім пирснули зо сміху.

– Ну, така собі мотивація, – кинула Іра, покидаючи вітальню.

Денис спантеличено почесав потилицю. Він же на власні очі бачив, як син і донька цілі вечори проводять за комп'ютером, переглядаючи якихось «Сніпсонів» чи «Сімпсонів». Чоловік тоді ще дуже здивувався: чого це його діти-підлітки знову вдарилися в мультфільми? Але врешті не став забивати собі цим голову, вирішивши, що то, очевидно, така мода зараз.

Коли серветки і столові прибори вже лежали на столі, Денис сів на стілець і став прислухатися, як неголосні перемовини дружини й дітей змішуються із завиванням вітру за вікном, перетворюючись на якесь казкове вариво. Чоловік утомлено заплющив очі, насолоджуючись своїм тихим щастям, коли раптом ніч розрізало вищання поліцейських сирен.

Денис швидко вискочив на кухню, звідки дорогу було найкраще видно. Але розгледіти у вікні він нічого не зміг, бо там уже скупчилася вся його сім'я.

Розділ 5

Олеся цілий день збиралася зайнятися йогою, але весь час на щось відволікалася. Нарешті під вечір вона одягла топ і спортивні лосини, ще раз помилувалася своєю прекрасною фігурою і постелила килимок для йоги. На тому її мотивація до фізичних вправ скінчилася. Після кількох легеньких асан Олеся лягла на килимок і стала гортати новини в соціальній мережі. Дівчина здригнулася, коли телефон завибрував, а екран повідомив, що телефонує Мирослав.

Олеся задоволено цмокнула, коли побачила ім'я чоловіка, але вже за мить спробувала якомога байдужішим тоном мовити: «Алло».

– Чим займаєшся, кицю? – пролунало з телефона.

– Я? – Дівчина роззирнулася довкола. – Йогою.

– Зрозуміло. А я незабаром заскочу додому.

– Та невже?! – тепер Олеся не стримувала емоцій. – А що сталося? Ще тільки о пів на восьму, а ти вже додому. З роботи поперли чи що? – зіронізувала вона.

– Дуже смішно, – відповів Мирослав.

– Невже ти сьогодні швидше впорався?

– Та не зовсім.

– Тоді я не врубуюся...

– Насправді я заскочу ненадовго, а потім знову на роботу. На нашій вулиці сталося вбивство. Поліція вже там. Ти мала їх чути.

– Що?! – скрикнула Олеся. – Тобто ти заскочиш і знову поїдеш на роботу? Ти взагалі нормальний? Я тут стирчу цілими днями сама без друзів, без нормальних магазинів і тусовок, і все через те, що ти привіз мене в цю глушину...

Мирослав очікував такої реакції від дружини, тому заздалегідь відставив слухавку від вуха. Поглянув на час розмови: коли минула хвилина, знову приклав телефон до вушної раковини.

– Тобі робота важливіша за дружину! – почув він у телефоні.

«Це вже майже кінець тиради», – подумав хлопець.

– Олесю, не злись. Хочеш, я тобі щось смачненьке куплю?

– Не треба мені твого смачненького. Я й так уже жирною стаю. І взагалі, тортики й тістечка – мої єдині друзі тут.

– Кицю, так подружися з кимось. Ми ж тут із червня живемо, невже за пів року ти не знайшла нікого, з ким могла б обговорювати проблеми?

– Ні, не знайшла.

– А як же Софія Доля? Я вважав, ви кентухи.

– Соня? – видихнула Олеся. – Вона ніби нічого, але буває якоюсь трохи стрьомною.

– Ну добре, удома поговоримо, я вже майже на місці злочину.

– Якого злочину?

– Я ж тобі казав, на Садовій убили бабцю.

– Не казав.

– Казав, відразу після фрази «я скоро заскочу додому».

– А-а-а-а, я після того вже нічого не чула.

«Я і не сумнівався».

– А кого вбили?

– Свекруху твоєї Соні.

– Бабу Тоню?

– Ага. Ну все, бувай. Удома поговоримо.

Олеся на мить замислилась, але врешті махнула рукою і продовжила гортати новинну стрічку.

* * *

Мирослав припаркував свій «опель» неподалік від патрульного автомобіля «Пріус» з увімкненими проблісковими маячками. Закутав навколо шиї шарф і вийшов з авто. Коли опинився на вулиці, зрозумів, що шарф не порятує при такій хурделиці. Хлопець потер пальці, які першими відчували егоїстичність і злість погоди цього вечора, підняв комір пальта і зайшов у двір.

Мимохідь оглянув територію. Працівники поліції активно снували туди-сюди: хтось фотографував тіло і збирав докази, хтось опитував свідків, а хтось просто стояв, удаючи, що працює.

– Добрий вечір. Прокурор Богданівської прокуратури Мирослав Шевченко, – представився він одному з колег.

– О, вечір добрий, якщо він добрий, – відповів той. – Я – слідчий, Михайло Лірник.

– Що тут за біда?

– Коротше, жінка не впоралася з керуванням і вїхала на «таврюсі» в паркан сусіда. Той на неї розкричався, що вона рознесла йому ворота. І все б нічого, якби біля ґанку вони не зайшли труп бабці, яку відразу ж упізнали, – слідчий заглянув у свій записник, – Доля Антоніна Йосипівна, 67 років. Мешкала на цій вулиці, за п'ять хат звідси. Ножове поранення.

– Цікаво, – протягнув Мирослав.

– Та я б сказав «жорстоко».

– Та ні, цікаво те, що в цьому домі не жив ніхто вже кілька років.

– Он той чувак, – співрозмовник махнув у бік статного смаглявого чоловіка, що давав свідчення одному з поліцейських. Він мав досить молодий вигляд, хоч за віком годився Мирославу в батьки. – Злий Андрій Миколайович, 45 років. Офіційно не працює. Сьогодні ввечері саме повернувся із заробітків у США.

– Дякую, – Мирослав, оминаючи кучугури снігу, попрямував до Андрія.

– ... і тоді я повертаюся, – хлопець підійшов саме тоді, коли Злий розповідав про свої вечірні пригоди. Чоловік так активно жестикулював руками, що ледь не зачепив Мирослава, – а повз проносяться мої ворота на її бампері. А тоді ми знайшли труп. Як його тими воротами тільки не придавило?

– Та, Господи Боже, відшкодую я тобі ті ворота, – утрутилася в розмову жінка. Прокурор відразу впізнав одну зі своїх сусідок, Вероніку Андріївну Кіт. Як і їхнє подружжя, Вероніка переїхала в Богданівку нещодавно.

– Які ж тільки бувають дріб'язкові люди, – продовжувала обурюватися жінка.

– Вибачте, що встряю, але у вас є ще якась інформація про труп? – запитав полісмен.

– Ні! – одночасно відповіли Вероніка та Андрій.

– Ну, тоді в мене все.

– А мені б хотілося ще запитати, – подав голос прокурор, – чому ви вирішили повернутися саме зараз?

– А це ще хто? – насупився Андрій.

– Це Мирослав, він прокурор, – мовила Вероніка так, ніби прийшов її спаситель.

– Якийсь у вас тон неприємний, пане прокуроре, – процідив крізь зуби Злий.

Мирослав за кілька років на своїй невдячній посаді вже не раз стикався з людською ненавистю. От і зараз цей Андрій дивився на нього з неприхованою неприязню.

– Просто дивна виходить ситуація. – Хлопець сховав руки в кишені, аби хоч якось зігрітися. – Ви повертаєтеся з-за кордону, і в той же день під ґанком знаходять труп бабці, що доглядала за вашим домом.

– Якщо у вас є конкретні звинувачення, пане прокуроре, я слухаю. Але попрошу не кидатися такими нікчемними словами просто так.

«Він розізлився. Отже, ним можна маніпулювати».

– То чому ви повернулися?

– Заробив достатньо грошей у Штатах, пригнав авто з Європи і приїхав додому, щоб пожити в мирі й спокої. Як бачите, моє бажання не здійснилося.

Мирослав набрав до рота повітря, щоб поставити Андрієві чергове запитання, але не встиг. До нього підійшов поліцейський, який нещодавно опитував цю парочку.

Коп відвів хлопця подалі й повідомив таке, що у прокурора волосся стало дибки.

«Схоже, цей Злий не такий добрий, яким хоче здаватися», – подумав Мирослав.

Хлопець повернувся до Вероніки та Андрія, які знову голосно сперечалися.

– Вероніко Андріївно, ви можете бути вільною, – промовив прокурор, – а вас, Андрію Миколайовичу, попрошу сісти до нас в авто. Хочу поставити вам кілька запитань у прокуратурі.

Мирослав побачив, що чоловік хотів обуритися, але не став. Очевидно, Злий зрозумів, про що його питатимуть.

Озирнувшись на свій будинок, розташований через два двори, прокурор таки сів у авто. Повагався, завів мотор і рушив за поліцейським ескортом, розуміючи, що сьогодні йому дістанеться від людини, небезпечнішої за будь-якого злочинця, – власної дружини.

Розділ 6

Тетяна Доля поспішала додому. Була впевнена: мати вже дратується, що її так довго немає з роботи.

Коли розлючений вітер жбурнув Тані в обличчя жменю холодного снігу, вона вкотре пошкодувала, що не погодилася на пропозицію Вероніки підвезти її додому. Тетяна ще хотіла сьогодні закінчити із журналами, тому, коли подруга запропонувала підкинути її, відмовилася. Але тепер розуміла, що журнали можна було заповнити й завтра. Очевидно, щось інше завадило Тетяні сісти з подругою в авто.

Заздрощі. Хоча Таня і відганяла від себе цю думку.

Насправді Тетяна Доля теж мала водійське посвідчення. Вони з Веронікою навчалися разом, тому й права отримували одночасно. Жінка завжди тішила себе тим, що предмети їй давалися легше, ніж подрузі, та й практику керування автомобілем вона склала з першої спроби, а не з третьої, як Вероніка.

Тетяна добре пам'ятала той день, коли вона, переповнена емоціями, примчала додому й відразу встигла за кермо батькових «жигулів». Вона увімкнула передачу й повільно стала виїжджати з двору, коли із дверей будинку вискочила мати. Вираз обличчя в неї був такий, ніби донька зібралася стрибати з дев'ятиповерхового будинку. Видно, вибігла просто з кухні, бо в руках тримала залізний ополоник.

– Ти що робиш?! – замахала вона ним.

Таня натиснула на гальма, а потім і зовсім заглушила мотор.

– Мамо, я отримала водійське посвідчення, – вирішила поділитися радістю Тетяна.

– Молодець! А тепер вилазь звідти.

– Тобто? Мамо, ти що, за мене хвилюєшся? Не варто. Інструктор сказав, що я найкраща з учениць за весь час його викладання...

– Твій інструктор – баран. Наплів тобі всілякої чортівні. Ти знаєш, як за кермом небезпечно? Зіб'єш когось або сама, не дай Боже, уб'єшся. Вилазь! Потім якось...

«Потім якось» так і не настало. То була перша й остання спроба Тетяни побувати за кермом. Кожне наступне Танине намагання виїхати кудись на авто завершувалося суперечкою або скандалом. Урешті жінка здалася, переконавши себе, що материні нерви важливіші за її кермування.

Тетяні тільки складно було переконувати себе, що вона не заздрить Вероніці. Бо її подруга, спершу недбала за кермом, із кожним роком ставала дедалі впевненішим водієм, змінювала автомобілі й не боялася експериментувати.

Жінка струснула із себе спогади двадцятирічної давнини, коли звернула на рідну вулицю. Втретє поглянула на телефон і втретє переконалася, що батарея сіла й екран мовчить. Вона автоматично запхала мобільний до кишені куртки. Носити телефон у сумочці було б, звісно, зручніше, але жінка переживала, що тоді не почує дзвінка. А мати завжди дуже сердилась і хвилювалася, коли Таня не брала слухавки.

Тетяна поспішала та йшла з опущеною головою, щоб вітер не задував в обличчя снігу, тому не звернула жодної уваги на зміни у дворі Андрія Злого. Вона нарешті добігла до свого двору, коли помітила біля воріт чийось постать. Жінка зойкнула й відсахнулася.

– Таню, це я, – почула вона знайомий голос.

– Вероніко? Що ти тут робиш у таку погоду?

– Тебе чекаю, – Тетяна побачила, що подруга затамувала подих.

«У неї щось сталося?» – промайнуло в голові.

– Твій брат уже знає, – продовжила Вероніка, – а тобі ніхто не міг додзвонитися.

– У мене розрядився телефон... А що, власне?...

– Таню, – подруга взяла її за руку, – у мене для тебе дуже погані новини...

Розділ 7

Після вечірніх подій Вероніка цілу ніч не могла заснути. Вона втішала Таню як могла. Подруга відразу хотіла мчати до моргу, але таки вдалося переконати її почекати до ранку. Врешті, наковтавшись заспокійливого, Таня заснула у Вероніки вдома. І добре, бо не хотілося лишати її саму в такому стані.

Коли будильник на телефоні рішуче став наполягати, щоб Вероніка прокидалася, вона вже давно була на ногах. Швидко натиснула кнопку «Вимкнути», аби не розбудити Тетяну, що спала в сусідній кімнаті. Жінка продумувала, що їй треба зробити зараз: відпроситися з роботи, приготувати сніданок і...

Від думок Вероніку відволікло активне шурхотіння в кухні. Здавалося, що ціла зграя кігтистих істот танцює в її будинку вальс. Жінка шмигнула до джерела шуму.

Коли двері відчинилися, до її ніг підбіг маленький коричневий клубочок із великими очима та куцим хвостом. Вероніка взяла цуценя на руки й зойкнула, оглянувши свою кухню.

Усе, що тільки міг підіставати, песик підіставав, порозривав і порозкидав: сміття, їжу, спеції.

– Бачу, ти тут часу не гаяв, – звернулася до цуценяти. – Ну і що мені з тобою тепер робити?

Жінка провела рукою по шерсті: де-не-де вона позлипалася, Вероніка навіть угледіла кількох бліх.

– Найперше – помити! – відповіла вона на своє ж запитання.

Щеня пискляво гавкнуло й лизнуло її обличчя. Вероніка засміялася, пригорнула його до себе. Цуценя підняло голову й дивилося на неї розумними, повними грайливих іскорок очима.

Раптом жінка відчула, як тепла пляма розповзається по грудях і животі. Ні, це був не прилив любові, а струмінь сечі, що виливався з песика.

– Ні, ні, ні, – Вероніка побігла з будинку, несучи перед собою цуцика, який не переставав пісяти.

– Ось тут треба це робити! – скомандувала жінка, коли винесла цуценя за поріг. Песик лише весело махнув хвостом і заскочив назад до будинку.

– Зрозуміла, – промимрила Вероніка, – пісяти не хочеться. Ну звісно, усе ж на мені.

Жінка вчасно встигла помітити, що її хвіртка відчиняється. Вона заскочила на веранду й накинула на себе куртку, аби прикрити обпісяну собакою піжаму.

Коли Вероніка знову вийшла надвір, гість був уже майже на порозі. Її сусід досить хвацько минав кучугури й наближався із широкою усмішкою.

– Привіт, – мовив він, наблизившись.

– Привіт, Тарасе, – відповіла Вероніка.

Песику, вочевидь, набридло чекати на свою хазяйку в домі, тому він повернувся на ґанок. Побачивши незнайомця, цуценя розсерджено загарчало. Спробувало навіть стати в бійцівську позу, але лапка зісковзнула на заледенілих кахлях, і цуцик бемкнувся носиком. Куди й ділася його хоробрість – цуценя сховалося за ногу Вероніки.

– Що це ще за бродяга? – запитав чоловік.

– Схоже, це мій новий співмешканець, – засміялася жінка, – а головне – про те, що мешкатиме тут, вирішив він, а не я.

– Цікава істотка, – усміхнувся Тарас.

Вероніка раптом піймала себе на думці, що це усмішка чоловіка, який уміє зваблювати жінок, тому поспіхом відвернулася.

– Я чув, що сталося вчора, – продовжив тим часом чоловік. – Якщо потрібна моя допомога, звертайся.

– Та що мені буде? – Вероніка взяла цуцика на руки, помітивши, що той почав тремтіти від холоду. Але вже врахувала попередній досвід і повернула його пісяльним апаратом вбік. – Кого шкода, то це Таню. Тепер, вважай, у неї нікого не лишилося.

- Так, усі знають, що в них із братом кепські стосунки.
 - Я пам'ятаю Антона з дитинства й сумніваюся, що з кимось у нього можуть бути нормальні стосунки.
 - Ти, як завжди, маєш рацію, – розвів руками Тарас.
- Цуценя, побачивши різкий рух, знову загарчало.
- Ти диви яке! Ти дійсно вирішила його залишити?
 - Мій колишній терпіти не міг собак, котів і взагалі все живе. Тому, вважаю, зараз саме час нарешті робити так, як хочу я.
 - Твій колишній – ідіот. Якби в мене була така дружина, як ти, я б виконував будь-яку її забаганку.

Вероніка знітилася. Вона не знала, як реагувати на такі слова. Тарас одним реченням робив їй комплімент і принижував власну дружину. На своє щастя, жінка через прочинену хвіртку помітила, як повз її двір, повільно похитуючись, пройшов якийсь чоловіча.

- А це хто? – запитала вона. – Уперше за кілька місяців його бачу.
- Тарас обернувся.
- Це Васька Іванченко. Ти вперше його бачиш, бо він безпросвітно в запої. Алкоголік кінчений. Дивно, що він вештається тут. Я чув, що поліція вважає його одним із підозрюваних у вбивстві баби Тоні.
 - Його? А я думала, оцього Андрія.
 - Злого? Та проти нього не буде ніяких доказів, як завжди.

Вероніка хотіла уточнити, що чоловік має на увазі під «як завжди», але цуценя на її руках незадоволено завертілося, намагаючись залізти під куртку.

Жінці хоч і приємно було бесідувати з Тарасом, але вона не хотіла більше тримати на морозі маленьке створіння, до того ж боялася, що запах сечі от-от сягне чоловікових ніздрів. Сусід зрозумів її міміку й жести й досить незграбно почав прощатися.

- Вероніко, – спинився він, – якщо потребуватимеш допомоги, будь-якої, звертайся.
- Добре.

«І чого це я так рознервувалася від його слів? Людина просто допомогу пропонує».

– Як ти хоч назвала свою знахідку? – кинув він їй наостанок.

Вероніка ще раз поглянула на песика. Одне вухо в нього стирчало, інше висіло, він мав величезні сірі очі й ніс, що трішки підпух після удару об ґанок.

– Носик, – усміхнулася жінка. – Його звати Носик.

Розділ 8

Антон Доля наніс на обличчя крем для гоління і завмер, розглядаючи своє відображення у дзеркалі. Широкі брови, довгий із кривинкою ніс, тонкі стиснуті у стрічку губи. Він був цілковито схожий на батька в молодості, за винятком погляду. Ні, не очей, а саме погляду. Щойно він зрозумів, що це мати так завжди дивилася на всіх і все, із якоюсь зверхністю і відразою. На мить чоловікові здалося, що то вона споглядає на нього з люстра, готова кинути черговий свій докір.

Антон провів далі піною і наткнувся долонею на малесенький, ледь помітний рубець на підборідді. Він добре пам'ятав той день.

Його батько від природи був людиною безтурботною і завжди любив усе перетворювати на веселу гру. От і тоді. Антону було тринадцять, і в нього щойно почав з'являтися перший пушок на обличчі. Тож батько запропонував поголитися.

Їм тоді було так весело, що хлопець не помітив, як випадково порізав бритвою підборіддя. Антон зойкнув і почав швидко змивати краплі крові.

– Нічого, – усміхнувся батько, – ти ж мужик, терпи.

Він дістав із шухляди медичний пластир і заклеїв синову ранку.

– Ну що, полегшало? – запитав чоловік.

Антон не встиг відповісти, бо до ванної кімнати заскочила мати. Вона, вочевидь, почула його крик і прибігла рятувати свого хлопчика.

– Що ти робиш із дитиною? – відразу почала з крику.

– Ми просто вчимося голитися...

– Ти ідіот! – жінка схопила сина за плечі й віддерла пластир. – У нього там рубець лишиться!

– Який ще, в біса, рубець, – спробував виправдатися чоловік, але його слова потонули в материній лайці.

Усе переросло в чергову голосну сварку, а через кілька місяців батьки розлучилися.

Коли Антон, сапаючи і спотикаючись, наздогнав батька й запитав, чому він іде, той різко відповів:

– Бо твоя мати – монстр.

А потім поклав руку на синове плече і вже лагідніше промовив:

– Ніколи не довіряй жінкам. Єдине їхнє бажання – маніпулювати тобою.

Антон повернувся зі спогадів і виявив, що стоїть перед дзеркалом із намащеним піною обличчям. Він заходився голитися, не усвідомлюючи, що мати мала рацію. Рубець у нього таки лишився, і не тільки на тілі.

Вийшовши з ванної кімнати, чоловік почув легкий запах диму. Попрямував на кухню, зазирнув у каструлю, що стояла на вогні, і побачив, що гречка в ній почала пригорати. Антон розчаровано кинув кришку назад.

Дружину знайшов у вітальні. Софія саме завершувала прасування.

– Я випрасувала тобі сорочку на завтра, на похорон матері. А ще твій спортивний костюм на роботу, – промовила вона й мило усміхнулася.

– Випрасувала спортивний костюм? – підняв одну брову чоловік. – Тобі що, більше роботи ніякої нема, що ти безглуздям усіляким займаєшся?

– Але ж ти сам вчора натякав, що чоловіки у спортзалі з тебе сміялися. Мовляв, що в тебе за дружина така, що ти весь пом'ятий ходиш.

– Блондиночко моя, – він ніжно взяв її за підборіддя, – не намагайся розуміти натяки. Це не для твоїх мізків.

Через кілька хвилин він одягнувся. Дружина саме заходилася складати прасувальну дошку. Запах пригорілої їжі нарешті сягнув вітальні.

Антон кинув погляд на Софію: вона продовжувала возитися з праскою. Тоді чоловік голосно закашляв.

– Ти хоч не застудився? – нарешті підняла голову дружина.

– Ти нормальна?! – Антона починали дратувати її тупість і відсталість.

Софія стояла перед ним із розгубленим і ображеним виглядом. Була схожа на невинне телятко, чим ще більше дратувала чоловіка.

– У тебе, видно, проблеми з пам'яттю. Може, тобі таблеток купити або що? А то моя покійна мати, хоч і була конкретним стервом, але у свої майже сімдесят усе запам'ятовувала, а ти в тридцять уже з першими ознаками склерозу й маразму.

Жінка стрепенулася, наче її вдарили. Антон вирішив, що його слова нарешті дійшли до дружини, і знову повернувся до дзеркала. Коли він побачив, що Софія з опущеною головою далі заходилася складати праску, то аж підскочив.

Не особливо стримуючи злість, Антон обернувся, аби нарешті пояснити все цій тугодумці, але не встиг. До кімнати став просочуватися густий дим.

– Каша! – схопилася за голову жінка й помчала на кухню.

– Доходить, як до жирафа, на третю добу, – пробурмотів Антон, застібаючи блискавку на олімпійці.

Він вийшов у коридор, гидливо оминаючи кухню. Голосно закашляв, хоч дим його й не душив.

«Нехай зрозуміє, що накоїла», – подумав він.

– Ти куди так рано? – Софія теж вийшла в коридор. – Почекай, я зроблю тобі яєчню.

– Вибач, але я не винен, що ти не можеш упоратися зі своїми обов'язками дружини, – відповів Антон, узуваючись. – У мене ще багато справ. Слід ще в морг заїхати й забрати тіло матері.

– А хіба не Таня забере тіло?

– Слухай, не лізь не у своє діло. Краще подай куртку, хоч якась користь із тебе буде.

Софія мовчки виконала його наказ. Чоловік уже збирався виходити з дому, коли світло в будинку замигтіло.

– О, знову там щось у рубильнику перемикає... чи замикає, – задерла голову жінка.

– Ну так ти ж сидиш вдома. Я хренячу на роботі, зранку й до ночі треную цих безталанних малих ідіотів, а ти настільки безпорадна, що не можеш узяти до рук телефона й викликати електрика.

– Я...

– Не «якай» уже! – махнув рукою Антон. – Я сам усе зроблю. Як завжди.

– Я хочу вийти на роботу, – випалила Софія.

– Куди-куди? – чоловікові здалося, що йому те почулося.

– Я говорила з Олесею, і вона вважає, що робота піде мені на користь.

– Твоя Олеся погано на тебе впливає, якби її чоловік не працював у прокуратурі, я б узагалі заборонив тобі з нею бачитися.

«І знову цей тупуватий і розгублений вигляд, – сердився чоловік, – невже в неї більше ніяких емоцій нема?»

– Дружина повинна сидіти вдома й піклуватися про чоловіка, – продовжив Антон, – а слухатимеш свою дурноголову сусідку, то підеш до неї жити.

Чоловік помітив, що Софіїні очі наливаються сльозами.

«О, добре, хоч вираз обличчя не такий дурнуватий», – подумав він.

Антон голосно видихнув і спробував промовити якомога м'якше:

– Ну дивися, мені треба йти, поспішати, працювати на чужого дядька, який ніякого уявлення не має про спорт, зате має гроші, щоб тримати спортивний клуб. А тобі добре. Ти вдома, дивишся серіальчики, гортаєш журнали, відпочиваєш. На роботі такого не буде. Тому більше не повертаймося до цієї теми.

Він чмокнув Софію в носа й поспішив до свого автомобіля. Дружина покірно зачинила двері й пішла на задимлену кухню «відпочивати».

Розділ 9

Олеся вийшла з двору й одягла рукавички, які нещодавно прийшли їй поштою. Озирнулася. Цьогорічна примхлива зима змінювала настрої щодня. Сьогодні погода вирішила показати свою чарівність і казковість: сонце сяяло, сніг іскрився, а температура повітря підскочила аж до нуля.

– Привіт, Соню! – Дівчина не проминула кілька десятків метрів, коли побачила свою приятельку у дворі.

Софія трохи незграбно розчищала сніг біля ґанку. Олеся вкотре задумалася, що, може, то така майже неприродна задумливість і вайлуватість сформували в сусідки настільки занижену самооцінку. Хоча згодом відмахнулася від цієї думки.

«Ще мені не вистачало аналізувати чужі проблеми, у мене і своїх вистачає».

– Привіт, – нарешті відволіклася від роботи Софія.

Олеся підійшла ближче до паркану й тепер повністю змогла розгледіти приятельку. Сонині природні м'які риси обличчя просто таки зводила нанівець масивна тепла хустка з козячого пуху, із якої вибивалися незачесані світлі пасма волосся. На мініатюрній фігурі висів, наче мішок, старий потертий чоловічий бушлат. А завершувала образ пара гумових утеплених чобіт.

– Що це на тобі? – не стрималась Олеся.

– А що? – трохи ображено запитала її приятелька.

– Мені здається, що жінки в колгоспах і то краще одягалися, ніж ти оце.

– А, ти про це, – Соня зняла робочу рукавицю і тернула носа. – Я ж працюю.

– То й що, слід мати вигляд, наче дід Мазай?

– Хто? – знічено засміялася Софія.

– Фіг його знає, хто це. Але тобі б ще шапку-вушанку – і точно будеш як якийсь дід.

– А ти, вочевидь, сніг на підборах розчищала? – спробувала захиститися Соня.

– А от і ні, – дівчина вловила в цій фразі приховане роздратування, що було рідкістю для її подруги. – Мирослав сьогодні вранці проїхав автомобілем через двір, а я трохи обмела ґанок. І все. Ми щодо цього особливо не паримося.

– А що буде, коли сніг розтане?

– Те саме, що і з кучугурами, які ти собі понакидала, – добродушно засміялася Олеся. Дівчина навіть не помітила, що Софія сприйняла цей сміх як глузування.

– А куди ти йдеш? – ковтнула образу Соня.

– Піду в єдину піцерію, що є у вашому селі.

– Не в селі, а в ес-ем-те.

– Так-так.

– А що, вдома не хочеш готувати?

– Та я і не проти сьогодні щось придумати, але треба закінчити статтю для блогу. І ще попрацювати зі сторінкою в інстаграмі.

– Я не думала, що в інстаграмі можна працювати.

– Аякже. Минулого тижня заробила сто доларів. Небагато, але для початку, вважаю, непогано. А ти як? Поговорила із чоловіком про роботу?

Софія так знітилася від цього запитання, що в Олесі аж мурашки побігли по шкірі.

«Що ж такого він сказав чи зробив, що в Соні обличчя, наче після військових баталій?» – звернулася до свідомості її цікавість. «Не твоя справа, не твоя справа», – знову зашепотіла байдужість і врешті перемогла. Дівчина вирішила не починати з приятелькою незручної розмови.

– О, глянь, Вероніка Андріївна! – викрикнула Софія, зрадівши, що можна заповнити навислу паузу.

Олеся обернулася і теж помітила жінку, що вийшла перевірити свою поштову скриньку.

– Боже, ти так кричиш, наче саму Матір Драконів побачила.

– Кого?

– Ну, Дайнеріс, – підняла брову Олеся, але, впершись у повний нерозуміння погляд, вирішила не продовжувати. – Забудь!

– Ох у них і вечір вчора видався. Що твій Мирослав розповідає, посадили когось за вбивство тієї старої? – Софія затнулася.

– Не хвилюйся, – усміхнулася дівчина, – тут усі знають, що ви зі свекрухою одна одну терпіти не могли. Тому набагато дивніше було б, якби ти зараз лила сльози розміром з горошину. А щодо вбивства нічого сказати не можу, бо з чоловіком устигла лише зранку перекинутися кількома словами. Коли я прокинулася, він уже виходив із дому.

– Як тобі ця Вероніка? Наче нічого така жінка. Але мене дивує, що вона наважилася у свої роки кинути чоловіка й почати все спочатку.

– Соню, ти що, у дев'ятнадцятому столітті живеш? Що тут такого?! – Олеся раптом зрозуміла, що її втомило спілкування із Софією, хоч вона не могла собі до кінця пояснити чому. Дівчина почала добирати слова, аби швидше попрощатися.

* * *

Вероніка забрала свою пошту, махнула дівчатам, які щебетали неподалік, але, повертаючись до будинку, згадала, що слід зняти випрані речі.

Підійшовши до мотузки, на якій задубіло стирчали її светри та сорочка, почула тихе схлипування. У свідомості замайорів бузковий колір. Жінка струснула головою, колір зник. Тоді Вероніка визирнула через паркан. Спершу жінка вирішила, що те схлипування їй здалося, аж раптом помітила Софію. Дівчина продовжувала прибирати сніг лопатою, але її плечі судомно здригалися.

Вероніка кинула свої светри назад на мотузку й попрямувала через дорогу.

– Соню, привіт! – махнула вона дівчині.

– Вероніко?! – дівчина здригнулась і відвернулася, незграбно витираючи сльози.

– Бачу, у тебе день не задався? – усміхнулася жінка.

Соня все ще стояла до неї спиною.

– У всіх буває. Можна я зайду?

– Вибачте, але в мене там суп... на плиті. Мені треба йти! – Софія кинула свою грабарку й забігла до хати.

Вероніка перевела погляд на інструмент, що тепер без діла лежав посеред стежини.

За кілька хвилин Софія вийшла з дому. Її брови ошелешено підскочили, коли вона побачила, що Вероніка відкидає сніг на її подвір'ї.

– Вирішила, що якимось маю тобі допомогти, – усміхнулася жінка у відповідь на запитальний погляд дівчини.

Соня розгублено спостерігала за діями Вероніки.

– Он, я бачу, у тебе ще одна грабарка є, – кивнула сусідка на інструмент, – може, якимось разом зі снігом упораємося, якщо він викликає в тебе такі негативні емоції?

Ще трохи повагавшись, дівчина схопилася за роботу. Кілька хвилин вони з Веронікою мовчки відкидали сніг.

– Насправді мене не сніг засмутив, – шморгнула носом Софія.

– А що? – Вероніка продовжувала працювати.

– Я... – Софія на мить замислилася, – я чомусь не подобаюся людям. Може, через те, що дурненька, як каже Антон, а може, через те, що негарна...

Вероніка спинилася, нахилила вбік голову, оглядаючи Софію.

– Так, – цмокнула язиком вона, – у такому лахмітті ти справді як Попелюшка, але без балу.

Соня похнюпилася.

– Я пожартувала! – усміхнулася Вероніка. – Насправді я вважаю тебе красивою дівчиною. До речі, ти знаєш, якою рідкістю є справжнє, нефарбоване біляве волосся, та ще й такого відтінку, як у тебе?

Дівчина похитала головою.

Вероніка на мить замислилася.

– Дуже великою рідкістю! – врешті випалила вона.

– Ви все це вигадуєте, – засміялася Софія.

– Не віриш мені, відкріймо «Вікіпедію», – Вероніка дістала з кишені смартфон.

– Не треба, – ще більше зареготала Софія, – я вам вірю.

– Отак би й відразу! Треба слухати старших, – теж засміялася Вероніка, а трохи заспокоївшись, додала: – ти дуже вродлива дівчина. Прийдеш додому, покинь свій суп і трохи виділи часу для себе. Тоді сама побачиш, яка ти прекрасна. А щодо розуму. Ми з тобою спілкуємося із часу мого переїзду й завжди знаходили теми для розмов. Хоч раз згадай, щоб ми говорили про борщі чи прибирання! Жодного разу не було! А про що це свідчить? Про те, що ти багато знаєш і поза своїми каструлями.

Софія скривилась і відвернулася.

– Ну що ти, Соню! – Вероніка обережно обійняла дівчину, дозволяючи виплакати в себе на плечі.

– Може, тобі варто з'їздити й перепочити від усіх проблем? Є в тебе якесь улюблене місце? Може, Кирилівка чи Бердянськ? Зараз, звісно, не курортний сезон, але прогулятися біля моря завжди корисно.

– Є, – схлипнула Соня, – в Антона є мисливський будиночок. То моє найулюбленіше місце на світі.

– Клас! То, може, візьми свого Антона і їдьте? Або сама туди якось зганяй.

– Добре, – шморгнула носом Софія і всміхнулася.

* * *

Вероніка, повернувшись додому, ледь не збила у вітальні Тетяну, яка поспіхом одягалася.

– Вероніко, чому ти мене не розбудила?

– І тобі доброго ранку! – спробувала усміхнутися жінка. – Вирішила не турбувати, бо сьогодні в тебе й так тяжкий день.

– Дякую, не знаю, що б я без тебе робила.

«Ось вона, Таня, – промайнуло в голові у Вероніки, – її злість і роздратування минають після однієї лише приємної фрази».

– То що, поснідаєш? Я приготувала кус-кус, – запропонувала вона.

– Ні, дякую, – Тетяна заходилася одягати теплі зимові колготи з начосом, – мені слід іти додому. Скоро привезуть тіло... – вона затнулася.

Вероніка побачила, що подруга щосили стримується, аби не заплакати, тому просто міцно обійняла її. Таня таки стримала сльози, але дрібно затремтіла, ніби перебувала не в теплій оселі, а там, на морозі.

– Я піду з тобою, – промовила Вероніка.

Заперечень не було. За двадцять хвилин жінки брели не розчищеним від снігу двором покійної баби Тоні. Але не встигли зайти до хати, як біля воріт загальмував автомобіль. Вероніка впізнала Антона, що виходив із салону.

– Він уже привіз її, – захвилювалася Таня і знову затремтіла, – а я ще нічого не підготувала!

– Спокійно, зараз усе зробимо. Почекають дві хвилини, – спробувала заспокоїти подругу Вероніка.

Антон тим часом став відчиняти ворота. Вітатися із сестрою він не поспішав, тому Тетяна сама підійшла до нього.

– Тобто ти ще нічого не підготувала?! – почула Вероніка чоловіків незадоволений вигук.

Побачивши, що Тетяна щось винувато пояснює братові, жінка не стрималася і таки втрутилася в їхню розмову.

– Не треба мені тут щось розказувати. Може, ти замість виправдань хоч раз визнаєш, що ні на що не здатна без матері? Завжди була й завжди будеш, – накинувся Антон на сестру.

У Вероніки стислися кулаки, коли вона почула ці слова, але захистити подругу вона не встигла.

Тетяна здригнулася, а потім пролунав ляпас.

У дворі запала тиша. Тільки сонце безтурботно вигравало своїми променями нечутний вальс на снігу.

Антон гидливо потер щоку, ніби хотів стерти слід від ляпаса, якого щойно дістав від сестри.

– Ти так прагнеш організувати поховання матері, – із приглушеним притиском мовив чоловік, – дивись не осоромся.

– А може, ти допоміг би сестрі із цим, замість того щоб її четвертувати?! – таки вставила своє слово Вероніка.

Антон кинув на жінку неприязний погляд.

«Боже, як він зараз схожий на бабу Тоню», – подумала Вероніка й ледь стрималася, аби не здригнутися.

Тим часом чоловік повільно мовив:

– Ти здивуєшся, але я пропонував...

– Ти пропонував провести кремацію! – розсердилася Таня.

– А ти проти, бо...? – насмішкувато кинув чоловік.

– Ти знаєш, що мати цього не хотіла! Вона все життя називала людей, які дозволяли кремацію, ідіотами. Ти це робиш, аби допекти їй і після смерті.

– Яка ж ти дурненька, – тепер вираз обличчя Антона демонстрував зверхність, а з його тону скидалося, що він розмовляє з розумово відсталою людиною.

– Досить, – раптом утомлено промовила Таня, – мені набридла ця розмова. Через десять хвилин занесеш тіло матері до хати, я все приготую.

Тетяна побрела до будинку. Вероніка й Антон обмінялися неприязними поглядами. Жінка побігла допомагати подрузі, а чоловік продовжив возитися з воротами.

Розділ 10

Мирослав Шевченко швидко перебирав папери на робочому столі. На відміну від своїх колег, хлопець любляв порядок, і знайти відповідний документ було нескладно. Але зараз думки прокурора літали не навколо робочих справ, тому пошуки затягнулися.

Коли до кабінету постукали, Мирослав нарешті повернувся думками на робоче місце.

– Так, увійдіть! – відповів він, а за мить виявив у себе під рукою документ, який шукав.

– Мирославчику, здрастуй! – увійшла жінка похилого віку.

Лице її вже давно було побите зморшками, до того ж вона покульгувала на одну ногу. Але в поставі й поведінці все ще можна було прочитати інтелігенцію минулого століття. Її сиве волосся було обережно зачесане в пучок. Зуби доглянуті й досі білі. Очі живі. Одягнута була бабуся у старомодне, але охайне пальто з накинутою поверх червоною хусткою. Мирослав упізнав одну із сусідок.

– Доброго дня, Лідіє Степанівно. – Хлопець устав і відставив старенькій стілець. Чомусь поведінка цієї жінки завжди викликала в нього бажання теж згадати про своє виховання. – Чим я можу вам допомогти?

– Я не буду ходити околяса. У мене є деяка інформація щодо вбивці Антоніни.

– Слухаю.

– Скажу відразу, що ви відпустили Ваську дарма. За день до того, як Тоню вбили, я чула, що вони сварилися. Василь купував у Антоніни алкоголь, і часто в борг. Борів, ясна річ, не повертав, бо де в бідного бублик...

Мирослав подумки всміхнувся старечому вислову, але продовжив уважно слухати.

– А того дня, – вела далі Лідія Степанівна, – видно, Антоніна відмовила Василеві в алкоголі. І він почав кричати всіляку гидоту, що

аж вуха в'янули.

– Дякую за інформацію. Ми її обов'язково опрацюємо. – Мирослав раптом згадав, що контроль на документі, який він шукав, стоїть до дванадцятої години цього дня.

– То мені треба щось записати?

– А, так, звісно, – відповів хлопець і дав бабусі папірець і ручку.

Пояснювати старенькій, що Василя Іващенко вчора цілий день бачили в місцевому барі, він не став, оскільки все одно мусив за законом прийняти її свідчення. Тому, доки відвідувачка записувала сказане, зайнявся злочасним документом.

Розділ 11

Вероніка пообіцяла Тетяні принести ромашкового чаю і м'яти. Набрала швидкого темпу, аби хутчіш збігати додому й не лишати подругу надовго саму, але на вулиці різко спинилася.

Знову починалося те, чого Вероніка терпіти не могла. Перед очима застрибали кольори: кожен звук у радіусі кілометра вчувався жінці, а потім виливався у свідомості водоспадом барв.

Вероніка не пам'ятала, коли це почалося. Це траплялося з нею з раннього дитинства. Після того як вона вчергове злякалася, що кольори без дозволу лізуть у голівоньку, батьки повели її до шанованого у всьому районі лікаря. Він довго щось вивчав, перевіряв результати аналізів, радився з колегами і врешті захоплено пояснив, що Вероніка – унікальна, вона – синестет. Кожен звук дівчинка «бачить» відповідним кольором. А оскільки у Вероніки був різкий слух, що в певні моменти виловлював майже всі довколишні звуки, її синестезія часто більше нагадувала напад. Із віком Вероніка навчилася це контролювати, але іноді, під час стресу чи хвилювань, усі ці звуки й картинки просто придушували й відривали від реальності.

От і зараз. Жінка труснула головою, аби це спинити, але нічого не вийшло. Серце почало калатати й поколювати так, ніби вона пробігла кілька кілометрів. Дихати ставало дедалі важче, у грудях стискало.

Вероніка якомога швидше дістала з кишені ліки й кинула до рота. Вона продовжила глибоко дихати й прикрила очі, чекаючи, доки ліки подіють. А заодно спробувала вгамувати ту зграю нових кольорових малюнків, що налетіла на її свідомість.

Вона знову згадала, що той шанований лікар називав синестезію екстраординарним явищем, а Вероніку, відповідно до якоїсь статті, людиною майбутнього. Але сама Вероніка ніколи так не вважала.

Жінка й досі не могла забути, як під час урочистої лінійки до свята «Першого дзвоника» вона як першокласниця мусила теленькати дзвіночком, перемотаним червоною стрічкою. Маленька Вероніка неймовірно розхвилювалася, вийшовши перед усією школою. А коли дівчинці вручили дзвіночок, її раптом накрив нестримний потік звуків, що виливався в кольори. Вона змушена була присісти й затулити вуха, бо, здавалося, голова от-от лусне. Сірий, золотий, червоний, фіолетовий – усе змішувалось і стрибало довкола. Але домінував смарагдовий – колір глумливого сміху.

Тоді Вероніка майже потонула в цьому, але раптом відчула на плечі чийсь долоню.

– Не бійся! Це ж просто дзвінок! – почула вона тихенький голосок, і кольори зникли.

То була їхня перша з Танею зустріч. Щоправда, Вероніка тоді так і не потеленькала дзвіночком. Вона знітилася, коли побачила, що інші школярі з неї сміються, гепнула тим святковим дзвоником юнака-десятикласника, що мав нести її на плечі й реготав сильніше за всіх, і втекла геть.

Спогади й таблетки таки подіяли. Картинки знову віддалилися, наче іконки на моніторі, а ще за кілька хвилин серцебиття стишилося. Хоча відчуття нормального стану організму не повернулося, Вероніка зрозуміла, що може продовжити свою біганину. Розплющила очі й побачила перед собою Андрія. Чоловік здивовано спостерігав за нею. Якусь хвилю вони лише мовчки дивилися одне на одного.

– Упевнений, що історія того, як ти стоїш із заплющеними очима посеред вулиці, де, між іншим, їздять автомобілі, дуже цікава, – підняв руки Андрій, – але я не хочу її чути.

– Ніби я збиралася тобі щось пояснювати, – огризнулася жінка.

– Тим паче, – відмахнувся чоловік і попрямував далі.

– Ти куди це?! – вигукнула Вероніка.

Андрій розвернувся, здивування на його обличчі було майже дитяче, тому жінка не стримала усмішки.

– Я мала на увазі, – нарешті промовила вона, – якщо ти до Тетяни, то зараз не найкращий час її турбувати.

Чоловік продовжував ще мить стовбичити посеред вулиці, а потім круто розвернувся і попрямував в інший бік.

– Звідки ти...? – почав було він.

– Скажімо, у тебе на лобі написано.

– Дуже смішно, – кинув Андрій і пішов геть.

Вероніка тяжко видихнула. Серце ще тримало пришвидшений ритм, але біль притих, млосне відчуття минуло. Жінка почекала кілька хвилин, щоб Андрій відійшов трохи далі. Їй не хотілося йти додому відразу за цим нахабою. Коли Вероніка таки вирішила рушати, почула тихий стогін. У свідомості відразу збільшилася сіра картинка. Жінка труснула головою, аби стерти її.

Вона підійшла до старих обшарпаних воріт будинку, розташованого напроти Таниного дому, і заглянула у двір. Там лежали купи сміття та якась арматура, але живих істот Вероніка не помітила. Жінка не хотіла, щоб хтось із сусідів побачив, як вона зазирає до чужого двору, тому вирішила вже нарешті піти по ромашку.

Та й цього разу не вдалося. Краєм ока Вероніка помітила, як під парканом заворушилося щось темне. Вона скрикнула і схопилася за серце, яке майже встигло заспокоїтися. Перше бажання жінки було втекти, але вона переборола його й таки ступила крок увперед.

– О Боже! – викрикнула Вероніка, коли побачила, що під парканом просто на снігу лежав чоловік у позі ембріона.

Вона несміливо підступила й нахилилася до нього. Впізнала того самого Василя, що зранку минав її двір.

– Вам зле? – запитала вона, але відповідь прийшла сама собою у вигляді смороду й перегару.

«Чудово! І що тепер робити?»

Вероніка нахилилася до чоловіка і спробувала привести його до тями.

– Вставайте! – прокричала вона Василеві в самісіньке вухо. – Ви ж замерзнете!

Чоловік лишень махнув рукою, щось нерозбірливо буркнув і повернувся на інший бік.

Вероніка роздратовано видихнула і спробувала підняти п'яницю.

– Ти справді вважаєш, що здатна сама зтягти його в дім? – почувла вона позаду знайомий голос.

«Ох, цей насмішкуватий тон мене бісить».

– Ти, видно, завжди у пригоди встряєш? Як не цуценя на дорозі знайдеш, так мужика п'яного під парканом, – мовив Андрій.

– Ти допоможеш чи так і будеш там стовбичити? – уже розсердилася жінка.

Він усміхнувся, похитав головою, але таки підійшов до сплячого Василя. Підхопив чоловіка під руки і, попри п'яний спротив, поставив на ноги.

– Нумо, друже, – промовив він, – треба зайти до хати, бо і справді задубієш к бісу.

Василь ледь не гепнувся знову на землю, але Андрій його підхопив, а Вероніка підтримала з іншого боку, намагаючись не звертати уваги на сморід, що линув від п'яного.

Дорога через захаращений двір була нелегкою.

– І вона ще хотіла підвести його сама, – хекав Андрій.

– Що ти там собі бурмочеш? – теж змучено запитала Вероніка.

– Кажу, пощастило тобі, що я почув твої крики й повернувся.

– Не було ніяких криків, я просто зойкнула.

– Атож, уся вулиця, певно, чула, як ти репетувала. Тому визнай: тобі пощастило, що почув саме я.

– О так, я неймовірно щаслива жінка.

Чоловік пропустив її іронію повз вуха. Вони нарешті дісталися вхідних дверей.

– Чудово, а де шукатимемо ключ? – запитала жінка.

– Як показує життєвий досвід, – Андрій штовхнув двері, і вони легко прочинилися, – такі будинки рідко замикаються.

Нарешті, коли вони дотягли Василя до пошарпаного й побитого міллю дивана, чоловік трохи прийшов до тями.

«Дуже вчасно», – холодно подумала Вероніка, відсапуючись, як спринтер після дистанції.

– О, Андрюхо, – лице Василя розплилося в широкій усмішці й від цього втричі збільшилося в розмірі, – ти повернувся з-за кордонів.

– Ні, я не повернувся, – пожартував чоловік, укладаючи п'яного сусіда на диван. – Я примара.

– Примара? – мотнув головою Василь. – Тоді цур тобі. Іди геть!

– Та вже йду, – пробурчав чоловік.

– Ти не поганий мужик... гик... – продовжив бурмотати п'яниця, – не думав, що ти прийдеш по мою душу.

– Поки що ні, – Вероніка бачила, що Андрій зaledве стримує сміх, – але будеш так гасити, обов'язково натравлю на тебе всіх демонів пекла.

– Ой... гик... ніколи б не думав, що ти... У пеклі? Гик... тобі на небо треба... гик... тим паче, що там є кому зустрічати...

Вероніка не особливо звертала увагу на п'яну маячню сусіда, але останні слова змусили Андрія завмерти. Жінка спробувала розгледіти в його обличчі, що він зараз відчуває, але в будинку панувала напівтемрява, тож зробити це було складно.

– Спи вже, – врешті сухо відповів Андрій.

Вероніка подала чоловікові пропахлу сигаретним димом ковдру, і Андрій укрит сусіда, що вже голосно хропів.

Вероніка й Андрій, не зронивши більше ні слова, попрямували до виходу. Жінка поспішила першою, намагаючись якнайшвидше ковтнути повітря, не просякненого сигаретним димом і перегаром.

– Хороший ти мужик, Андрюхо... – раптом знову забурмотав Василь.

– Так-так, я вже чув..

– А от баба Тоня була ще тим стервом. Я не здивований... гик... що її грохнули.

Чоловік із жінкою здивовано презирнулися.

– Ти знаєш, хто міг бажати бабі Тоні смерті? – Вероніка повернулася до дивана.

– Кому? – знову очунав Василь.

– Антоніні Йосипівні. Хто міг бажати їй зла? Це ж був не ти?

– О-о-о-о-о-о-о-о!!! Я бажав цій відьмі такого зла, що аж соромно. Але ти Андрюсі не кажи, бо його демони затягнуть мене до пекла, – чоловік спробував обпертися на лікоть, але не втримався і знову впав на постіль. – Чого взагалі всі на мене напосілися, – він скривився так, неначе йому в обличчя світив прожектор, – я не один хотів, щоб ця баба здохла.

– А хто ще? – запитала Вероніка, але чоловік перевернувся на інший бік і голосно захропів.

– Прокидайся! – спробувала розтрясти вона п'яницю.

– Вероніко, що ти робиш? – здивувався Андрій.

– Хочу дізнатися правду!

– Від нього?

– Дарма ти так упереджено до нього ставишся.

Василь знову голосно захропів.

– Та невже? – усміхнувся Андрій.

– Я просто хочу знати, хто вбивця. А ти хіба не хочеш?

– Ну, може, із цікавості, але не з таким ентузіазмом, як ти.

– А нічого, що ти один із підозрюваних?

– Нічого страшного, я звик до підозр.

Вероніка кинула на чоловіка задумливий погляд.

– А вона не дарма так рветься дізнатися про смерть тої проклятої старої, – підняв палець Василь, наче професор на лекції.

– Ти ба, наче й не виходив із розмови, – хихотнув Андрій.

Жінка лише обурено поглянула на нього, а потім перевела погляд на п'яницю. Василева рука вже опустилася, а очі закотилися, він знову поринав у сон, але продовжував бурмотіти:

– Якщо вбивця знав, скільки бабла й землі нагребла собі баба Тоня, коли розпадався Союз... Та всі знають, що в неї грошей більше,

ніж у Кучерових... гик... єдине питання: чи довго жити її єдиній спадкоємиці... шкода Танечку... гик...

Навіть Андрій ошелешено завмер. Вероніка відчула, як її почало трусити від цих слів. Думка, яку вона гнала від себе ці кілька днів, щойно вилетіла з прокуреного й пропитого рота п'яниці. А найстрашніше було те, що жінка знала, що цей здогад правильний.

Розділ 12

У день поховання Антоніни Долі сонце раптом згадало, що воно дає тепло, тому щедро заливало вулицю Садову яскравим промінням. Люди не дуже раділи такому сонячному працелюбству напередодні Нового року. Із дахів капало, сніг змішався із землею і перетворився на брудну чвакотню, лід, не встигши розтанути, зверху вкрився тонким шаром води, від чого слизота стала ще небезпечнішою.

Вероніка, як завжди поспіхом, вибігала з дому. Вона прагнула ще позбутися деяких дрібних клопотів, пов'язаних із поминальною церемонією, які взяла на себе, аби допомогти подрузі. Але щойно жінка торкнулася дверної ручки, як щось м'яко потягнуло її за штанину. Вероніка обернулася і побачила Носика, який учепився зубами в джинси і спрямував на неї повний суму погляд.

– А ти молодець, – усміхнулася Вероніка й погладила цуценя, – навряд чи хтось зміг би піти від таких благальних оченят.

Жінка швидко повернулася на кухню, насипала цуцикові поїсти і, скориставшись моментом, доки песик був зайнятий своїм харчем, таки вислизнула з дому.

На вулиці вона наткнулася на Андрія, що цілеспрямовано йшов у її двір.

– Із самого ранку ти! – не стрималася Вероніка.

– Справді я!

– Я дуже поспішаю, чого ти хочеш?

– Он чого я хочу! – чоловік тицьнув пальцем на свій двір.

– Ти хочеш піти додому й дати мені спокій?

– Я хочу, щоб у мене нарешті знову з'явилися ворота.

– Що, просто зараз?! – жінка повільно відходила в бік Тетяниного будинку.

– Коли? – Андрій попрямував за нею.

– Не сьогодні. Мені треба допомогти Тані й...

– Мене це повинно хвилювати?

– Ти нестерпний! Гаразд, повернуся з поминок і перекину тобі гроші через «Приват24». І за матеріали, і за ремонт. Може, тоді ти відчепишся від мене.

– От як перекинеш, тоді й побачимо...

У Таниній оселі Вероніка щосили намагалася не заглибитись у вир смутку й печалі. Тетяні було дуже тяжко, але поруч із нею, окрім Вероніки, із самого ранку була Лідія Степанівна. Старенька весь час підтримувала Таню, щось тихо їй говорила. Вероніка навіть подумала, що бабці краще вдається втішати подругу, аніж їй самій.

Попрощатися з Антоніною Долею прийшло небагато людей. Окрім Лідії Степанівни, було ще кілька її подруг. Перед тим як тіло мали виносити з дому, з'явилися Антон із Софією.

Вероніка внутрішньо напружилася, очікуючи нового конфлікту брата й сестри, але Антон не удостоїв нікого навіть поглядом. Вони із дружиною кілька хвилин постояли біля тіла, опісля Антон швидко вийшов геть. Софія затрималася. Вона несміливо підійшла до Тані.

– Прийми мої співчуття, – тихо промовила вона.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

ГАЛИНА
ЦИКІНА

ОСТАННЯ КРАПЛЯ

від переможниці конкурсу
«КОРОНАЦІЯ СЛОВА»